

Bijlage 10 - Bibliografie

BIBLIOGRAFIE BEHEERSPLAN MACHELEN AAN DE LEIE (ZULTE)¹

1. ONUITGEGEVEN BRONNEN

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF [AR] – GEDIGITALISEERDE ARCHIEVEN

- *Primitieve plannen van het kadaster*²

Nr. 19274: Machelen sectie A, percelen van 516 tot 1009, 'Bezetswijck'. [1830-1833]³

Nr. 19278: Machelen, verzamelplan. [1830-1833].⁴

BRUSSEL, ALGEMEEN RIJKSARCHIEF [ARA]

- *Archief Ministerie van Justitie. Directoraat-generaal Burgerlijke Wetgeving en Erediensten. Dienst Erediensten en Vrijzinnigheid. Dossiers van de gebouwen van de katholieke eredienst. (toegang I 529)*⁵

1643. Église Sint-Michiel en Cornelius. 1855-1995. 1 chemise.⁶

¹ Deze bibliografie betreft deel 1-7 van het beheersplan, de bijlage i.v.m. de cultuurgooderen, de bijlagen i.v.m. het orgel, de chronologielijsten ('oude' en 'nieuwe' pastorie, kerk, orgel en kerkhof), de bijlage "Algemene geschiedenis en wetgeving van het begraven" en de Access-databank funerair erfgoed (uitgezonderd bronverwijzingen opgenomen in de databank).

² ANNELIES COENEN, GEERT LELOUP en MICHEL TRIGALET, *Inventaris van de primitieve plannen van het kadaster (toegang D1)* (http://search.arch.be/ead/BE-A0550_007345_007065_DUT) (geraadpleegd op 12 juni 2017).

³ Zoeken onder: Oost-Vlaanderen -> Zulte -> Machelen -> sectie A.

⁴ "(Naam landmeter = Vernailen)"; Zoeken onder: Oost-Vlaanderen -> Zulte -> Machelen -> sectie A.

⁵ C. SIX, *Inventaire des archives du Ministère de la Justice. Direction générale de la Législation civile et des Cultes. Service des Cultes et de la laïcité. Bâtiments du culte catholique, [1809] 1830-2002 (toegang I 529)* (http://search.arch.be/ead/BE-A0510_005435_004230_FRE) (geraadpleegd op 10 oktober 2017). (inventaris raadpleegbaar via website Rijksarchief en in leeszaal Algemeen Rijksarchief (Brussel)).

⁶ Zoeken onder: II. LIEUX DE CULTE SITUÉS EN RÉGION FLAMANDE -> D. PROVINCE DE FLANDRE ORIENTALE (PROVINCIE OOST-VLAANDEREN) -> 63. Zulte -> a. Machelen.

- *Archief Bestuur der Schone Kunsten. Archief overgedragen in 1957 // Bestuur der Schone Kunsten. Vroeger Fonds. Storting 1957. (toegang T 004/02)*⁷

2303. Machelen bij Deinze. Kerk. Klassering. 1919-1933.⁸

- *Archief Ministerie van Binnenlandse Zaken vervolgens ministerie van Economische Zaken. Dienst der verwoeste gewesten. (toegang T 267)*⁹

Machelen (Oost-Vlaanderen, Gent, Deinze, nu: Zulte)

7969 (aanvraagnr. 9649): Kerk, 1920-1925.

[7970 (aanvraagnr. 9644): Kerk, oorlogsschade, 1920-1925.]¹⁰

[7971 (aanvraagnr. 9648): Kerk, pastorie, 1922-1923.]¹¹

[7972 (aanvraagnr. 9647): Kerk, uurwerk, 1923.]¹²

7973 (aanvraagnr. 9646): Pastorie, 1921-1924.

⁷ *Bestuur der Schone Kunsten. Vroeger Fonds. Storting 1957 (toegang T 004/02)* (http://search.arch.be/ead/BE-A0510_000280_002648_DUT) (geraadpleegd op 10 oktober 2017). (inventaris raadpleegbaar via website Rijksarchief en in leeszaal Algemeen Rijksarchief (Brussel)).

⁸ Zoeken onder: PROVINCIE OOST-VLAANDEREN.

⁹ A. NOTEBAERT, C. NEUMANN en W. VANDEN EYNDE, *Inventaris van het archief van de Dienst der verwoeste gewesten. Ingelmunster – Mussy-la-ville* (Algemeen Rijksarchief. Toegangen in beperkte oplage 267), Brussel, 1995, pg. 218. (raadpleegbaar in leeszaal Algemeen Rijksarchief (Brussel)).

¹⁰ Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

¹¹ Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

¹² Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

GENT, RIJKSARCHIEF [RAG]

- *Archief Provincie Oost-Vlaanderen 1830-1850. Deel 2*¹³

TOEGANG PV4

XVI. POLITIE

1134. Staten betreffende kerkhoven in Oost-Vlaanderen¹⁴

- (2220) in de arrondissementen Eeklo, Gent, Oudenaarde en Sint-Niklaas
1847.

2 omslagen, 2 pakken

- *Archief Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Afdeling 2. 2016 (1896-1994)*¹⁵

TOEGANG PV59

2/8393/9. Dossier. Politieverordeningen over grondafstanden op het kerkhof te Machelen. 1912.¹⁶

¹³ RIJKSARCHIEF TE GENT, *Provincie Oost-Vlaanderen 1830-1850. Deel 2 (Toegangsnummer PV4)*. (raadpleegbaar in leeszaal Rijksarchief Gent).

¹⁴ In farde met opschrift PV 4 (2), pg. 264; aanvraaginstructie: toegang PV4, inventarisnummer 2220 (bij PV4 nummer tussen haakjes aanvragen -> voor dit archiefbestanddeel is 2220 het inventarisnummer).

¹⁵ RIJKSARCHIEF TE GENT, *Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Afdeling 2. 2016 (1896-1994) (Toegangsnummer PV59)*. (raadpleegbaar in leeszaal Rijksarchief Gent).

¹⁶ Gevonden in doos PV15/15 Prov.bestuur O.-VI. Afdeling 2. Onderwerpscatalogus (raadpleegbaar in leeszaal Rijksarchief Gent) (archiefbestand werd verdeeld over toegangen PV15 en PV59; nr. 2/8393/9 aanvragen o.b.v. toegang PV59); aanvraaginstructie: toegang PV59, inventarisnummer 8393, specificatie 8393/9.

- *Archief kerkfabriek en parochie Sint-Michiël, Cornelius en Ghislenus (Machelen-aan-de-Leie)*

TOEGANG PAR176¹⁷

A. PASTORAAL

3. BOUW, UITRUSTING EN ORNAMENTEN VAN DE KERK EN PASTORIE.¹⁸

29. Inventaris van de ornamenten en roerende goederen in de kerk van Machelen. 1726-1728. Lijst van werkzaamheden aan de kerk en op het kerkhof. 1711-1728. Korte verslagen van bisschoppelijke visitaties. 1726-1728.¹⁹

1711-1728 1 register

30. Herstelling van de kerktoren. 1623-1624.

1623-1624 2 kohieren

31. Gieten, ophangen en ingebruikstellen van klokken in de kerktoren. 1655, 1740.

1655-1740 2 stukken

[32. Proces voor de Raad van Vlaanderen, betreffende betaling voor het hergieten van klokken: Adriaan en Pieter van Langheraet (Huise), klokkengieters c. de kerk van Machelen 1729-1730.

1729-1730 1 bundel]²⁰

¹⁷ W. BUNTINX, 'Machelen', in: *Archieven van Oostvlaamse Kerkfabrieken (Oud Regiem). Deel II*, pg. 38-53. (= toegang raadpleegbaar in pdf via website Rijksarchief (BE-A0514_108800_107546_DUT), pg. 8-9, 27, 31) (pg. 3: naam archiefblok: Kerk Machelen, periode 1401-1843, archiefbloknummer: BE-A0514.493G, archiefvormers: o.a. Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 12de eeuw - heden); toegang ook raadpleegbaar in leeszaal Rijksarchief Gent (titel: RIJKSARCHIEF TE GENT, *Kerk Machelen (1401-1843) (Toegangsnummer PAR176)*).

¹⁸ Archiefvormer: Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 12de eeuw – heden.

¹⁹ Opschrift op voorflap register: "Inventaris bouck vande ornamenten ende meubelen vande prochie kercke van Maechelen gheformeert ten jaere 1726". Opschrift op titelbladzijde: "Inventaris van alle de meubelen als ornamenten, vaeten, hautwerck ende ander [otensilen?] competerende de prochie kercke van Maechelen opghenomen door heer ende meester Thomas Barry pastor der voornomde prochie inde maent van juny van het jaer ons heere 1726". De aanvullingen lopen tot en met het jaar 1729. De pagina's over werkzaamheden aan de kerk en op het kerkhof ("Rub 21 a Vande kerkcke ende van het kerckhof.") en de informatie over de "bisschoppelijcke visiten" (rub 22a) maken deel uit van de inventaris.

²⁰ Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

33. Contract van de kerk met Adriaan Queystroo tot het vervaardigen van een uurwerk op de kerk van Machelen. 1657. ²¹ 1657-1657	1 stuk
34. Bouw van een nieuwe sacristie en koor aan de kerk van Machelen. 1765-1766. 1765-1766	1 bundel
35. Bouw van een nieuw orgel en doksaal. 1721 & 1729-1730. 1721-1730	1 bundel
[Niet beschikbaar: 36. Bouw van een nieuwe biechtstoel (met twee ontwerptekeningen). 1731.] ²²	
37. Contract van de kerk van Machelen met Joannes Brelicq (Gent) voor het herstellen en onderhoud gedurende 3 jaar van de vensters in de kerk. 1719. 1719-1719	1 kohier
38. Toewijzing aan Charles Tacq van de bouw van twee altaren. 1662, 22 januari. 1662-1662	1 stuk
39. Herstelling van de zoldering van de kerk (voorwaarden) en leggen van een nieuwe marmeren vloer (contract met Pierre-Joseph Duelz, Basécles). 1786. 1786-1786	2 stukken
40. Aanvragen door de pastoor van Machelen aan de prins of prinses van Izegem en aan de bisschop van Gent ter herstelling en uitbreiding van de pastorie. 1696-1716. 1696-1716	1 bundel
41. Herstellingen aan de pastorie. 1758-1762. 1758-1762	1 bundel

²¹ Datum contract is 1656.

²² Nr. 36 is onvindbaar, zit niet in de archiefdoos waarin het thuishoort en wordt in inventaris (PAR176) als “niet beschikbaar” aangeduid. Bertrand Couveur raadpleegde begin jaren 1980 nr. 36 in het Rijksarchief Gent en maakte een transcriptie van een brief van Cacheux aan de pastoor (28 maart 1732). Daarnaast vermeldde hij ook dat de omslag een ontwerp voor een biechtstoel met lambrisering (niet gedateerd en niet gesigneerd) en een ontwerp voor een biechtstoel (“d’heuz, inv. 1731”) bevatte. (COUVREUR, BERTRAND, *Corneille Cacheux, facteur d’orgues Arrageois, et son orgue à Machelen sur la Lys (1730-31)*, ongepubliceerde licentiaatverhandeling, Université catholique de Louvain (Louvain-la-Neuve), departement Archéologie et l’Histoire de l’Art, sectie musicologie, 1984, pg. 98, 138-139, 158).

B. KERKFABRIEK
1. BOEKHOUDING

43-146. KERKREKENINGEN. 1521-1797²³

[43. 1521-1546. ²⁴	1 register]
[69. 1614. ²⁵	1 kohier]
[70. 1637.] ²⁶	
[71. 1653-1666. ²⁷	1 kohier]
[84. 1729. ²⁸	1 kohier]
103. 1752. ²⁹	1 kohier]
135. 1786.	1 kohier]

218 – 237. BEWIJSSTUKKEN BIJ KERKREKENINGEN. 1670-1834³⁰

[218. 1670-1704. ³¹	1 bundel]
[224. 1730-1734.	1 bundel] ³²
225. 1735-1739.	1 bundel]
231. 1765-1769.	1 bundel]

²³ Archiefvormer: Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 12de eeuw – heden.

²⁴ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

²⁵ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

²⁶ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

²⁷ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

²⁸ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

²⁹ Geraadpleegd, maar informatie niet gevonden (vermelding in historische nota).

³⁰ Archiefvormer: Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 12de eeuw – heden.

³¹ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

³² Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota. Bij verder onderzoek zeker te raadplegen.

232. 1770-1773.	1 bundel
233. 1775-1779.	1 bundel
234. 1780-1784. ³³	1 bundel
235. 1785-1789.	1 bundel
2. GOEDEREN EN INKOMSTEN VAN DE KERK, EV. SAMEN MET DE ARMENDIS.	
277. Verkoop van bomen op en bij het kerkhof te Machelen, ten voordele van de kerk. 1712, 1791. ³⁴ 1712-1791	1 kohier + 2 stukken
D. BROEDERSCHAPPEN EN GILDEN ³⁵	
1. DE GILDE OF BROEDERSCHAP VAN SINT-CORNELIUS EN SINT-GISLENUS	
483-487. Ledenlijsten (vanaf 1423) (Guldenboucken)	
[483. 1479 (met latere aanvullingen). ³⁶	1 register]
[484. 1543 (met latere aanvullingen). ³⁷	1 register]
[485. 1643-1764.] ³⁸	

³³ Transcriptie "Document 1782, 13 april: Contract tussen C.L. Aernaut, pastor, B. Meheus, baljuw en C. Van Poucke beeldhouwer; over het hoogkoor, tombe en beeld van de H. Cornelius" en Transcriptie "Document 1784, 8 mei: Contract tussen pastoor C.L. Aernaut, B. Meheus, baljuw en Charles Van Poucke, beeldhouwer: ontwerp en vervaardiging van preekstoel, communiebank en vloer" (Word-versie ontvangen via e-mail van André Goeminne aan Anne-Mie Havermans, 13 maart 2017).

³⁴ Archiefvormer: Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 12de eeuw – heden.

³⁵ Archiefvormer: Broederschap van Sint-Cornelius en Sint-Gislenus in de Sint-Corneliusparochie te Machelen [O.-VI.], 1423 – 19^{de} eeuw.

³⁶ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

³⁷ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

³⁸ Niet geraadpleegd, wel vermelding in voetnoot historische nota.

- *Archief kerkfabriek en parochie Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen-aan-de-Leie)*

TOEGANG PAR445³⁹

I. ARCHIEF VAN DE KERKFABRIEK

A. ALGEMEEN

3-4. Verslagboeken van de vergaderingen van de kerkraad.

1831-1905.

2 delen

3. 1831-1872.⁴⁰

4. 1872-1905.⁴¹

D. BEHEER VAN GOEDEREN EN GELDEN

2. ONROERENDE EIGENDOMMEN

a. KERK

16. Plannen van de kerk voor herstellingen o.l.v. H. Geirnaert, architect uit Gent.

1913.

2 rollen

17. Mededeling dat de kerk behoort tot de 3^{de} klasse van belangrijke monumenten.

1919.

1 stuk

18. Dossier betreffende oorlogsschade.⁴²

1925-1932.

1 omslag

³⁹ RIJKSARCHIEF TE GENT, *Kerk Machelen 2016 (1726-2014) (Toegangsnummer PAR445)*, ca. 2016, pg. 9-14, 22. (pg. 7: identificatie: referentie: BE RAG Kerk Machelen 2016 (514-3379) nummer toegang PAR445, naam: Archief van de kerkfabriek en parochie Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus te Machelen, datering: 1726-2014) (toegang raadpleegbaar in leeszaal Rijksarchief Gent).

⁴⁰ Opschrift op titelblad: "Register der beraedslagingen van het Kerk-bestier van Machelen beginnende met het jaer 1831".

⁴¹ Opschrift op titelblad: "Régister van beraedslagingen van den Raed en Bureel der kerkmeesters van Machelen beginnende met t' jaer 1872".

⁴² Bevat info i.v.m. exterieur en interieur kerk.

19. Plannen, offertes, briefwisseling en rekeningen betreffende grote herstellingen o.l.v. Van den Hende, architect uit Knesselare. ⁴³ 1929-1933.	1 omslag
20. Stukken betreffende de oorlogsschade. ⁴⁴ 1939-1943, 1956-1957.	1 omslag
b. PASTORIE	
23. Bestekken betreffende verbouwingen aan de pastorie, waarvan één o.l.v. Charles 't Kindt, bouwkundige uit Nevele. 1848, 1855, 1863.	3 katernen
24. Briefwisseling voor herstellingen of nieuwbouw van de pastorie. ⁴⁵ 1967-1975.	1 omslag
25. Plannen en bestek voor de bouw van de nieuwe pastorie, opgemaakt door M. Geirnaert, architect uit Gent. 1970.	1 omslag
d. HUIZEN EN GRONDEN (2) GRONDEN EN BOMEN	
39. Stukken betreffende de versterking van de boorden van de Leie (met schets). 1834.	1 omslag
3. ROERENDE GOEDEREN	
58-60. Inventarissen. 1797-1983.	2 katernen en 1 omslag

⁴³ Bevat info i.v.m. exterieur en interieur kerk.

⁴⁴ Bevat info i.v.m. kerk en pastorie.

⁴⁵ Bevat info i.v.m. oude en nieuwe pastorie.

58. 1797. ⁴⁶	1 katern
59. 1804. ⁴⁷	1 katern
62-64. Stukken betreffende het orgel. 1850, 1959-1993.	2 omslagen en 1 stuk
62. Overeenkomst met J. Lovaert, orgelbouwer. ⁴⁸ 1850.	1 stuk
63. Stukken betreffende herstellingen o.l.v. Jos Loncke en zoon. 1959-1961.	1 omslag
64. Stukken betreffende herstellingen o.l.v. Loncke en Etienne De Munck uit Sint-Niklaas. 1992-1993.	1 omslag
65-68. Stukken betreffende de klokken. 1872-1955 en s.d. [begin 19 ^{de} eeuw].	1 pak, 1 omslag en 4 stukken
67. Dossier van de nieuwe klokken, gegoten bij de firma Michiels uit Doornik. 1942-1955.	1 pak
69. Rekening van Louis Minard bouwmeester uit Gent, voor het tekenen van plannen voor 2 zijaltaren. 1830.	1 stuk
71. Stukken betreffende het schilderen van de altaren en de kruisweg (R. De Pauw). 1879, 1885.	2 stukken

⁴⁶ "Staet ende inventaris van alle de goederen ende effecten sigh bevindende in de kercke van den commune van Machelen canton van Deynze", 1797 (26 brumaire jaar 6) (opgemaakt door Van Damme, "agent van den commune van Machelen").

⁴⁷ Nr. 59 is een kladversie van nr. 58, Nr. 59 dateert eveneens uit 1797. (Kladversie "Staet ende inventaris van alle de goederen ende effecten sigh bevindende in de kercke van den commune van Machelen canton van Deynze", 1797 (26 brumaire jaar 6) (opgemaakt door "agent van den commune van Machelen")) (jaar 6 = 1797 en niet 1804).

⁴⁸ L. Lovaert i.p.v. J. Lovaert.

73. Stukken betreffende een 16^{de}-eeuwse luchter (Onze-Lieve-Vrouwbeeld) tentoongesteld o.a. in Parijs, tijdens de Wereldtentoonstelling in 1866, en verslag van de restauratie van de kroonluchter.⁴⁹
1866, 1969. 1 omslag

E. FINANCIËEL BEHEER

3. Rekeningen

111-268. Algemene rekeningen 1803-1999.

129. 1834-1842.⁵⁰

1 omslag

II. ARCHIEF VAN DE PASTOOR

A. ALGEMEEN

414. *Liber memorialis*, met gegevens vanaf 1839-1974.
s.d.

1 deel

415. Register met verslagen van de kerkvergaderingen voor de periode 1726-1796 en 1796-1801, lijst van kinderen uit Gentse weeshuizen die in Machelen opgevoed worden 1828-1841, statistieken van dopen, huwelijken en overlijdens 1838-1869, lijsten van 1^{ste} communicanten 1839-1904, inventarissen van de roerende stukken 1838-1842, lijsten van de renten 1886-1908, gegevens over de kerk en de pastorie, vormsel 1903-1908.
1726-1908.

1 deel

GENT, ARCHIEF AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED [AGOE]

Beschermingsdossiers kerk-pastorie-dorpsgezicht

⁴⁹ Luchter wordt in archiefstukken in de 15^{de} eeuw gedateerd.

⁵⁰ "Rekening van ontfang en betaeling den jaere 1838 opgemaekt door Charles Louis Meire tresorier deezer kerke" en "Rekening van ontvangst en debet voor het jaer 1839 opgemaekt door C.L. Meire, tresorier der kerke Machelen".

Verslag (Condos 22/08/2007) en foto's nazicht bewaringstoestand muur- en plafondschildering 'oude' pastorie (heden deel van Roger Raveelmuseum) door Els Jacobs op 14 augustus 2007⁵¹

GENT, PROVINCIAAL ARCHIEF OOST-VLAANDEREN [PAOV]⁵²

ACHTSTE AFDELING

8 /35-3701 Dossiers en briefwisseling betreffende kerkhoven:

Geraardsbergen (Onkerzele - kerkhof centrum), Haaltert, Hillegem, Kemzeke, Lebbeke, Lochristi (Zeveneken), Machelen, Maldegem (Kleit), + Aalterbaan, Moerbeke-waas, Nederzwalm (Hermelgem), Okegem (desaffectatie).⁵³

1975 1976

1 pak

- bevat omslag met opschrift: "Machelen. Nieuw kerkhof. Goedgekeurd KB 25.2.75"

DERDE AFDELING A

3 /3A/21-3026/8 Dossiers betreffende de verkoop van een stuk grond aan de staat, in bezit genomen voor de inrichting van een Frans militair kerkhof. (met plattegronden, Akte van Afstand van Onroerend Goed) Gemeente Machelen.⁵⁴

1926

⁵¹ Titel verslag: "Project Condos, Onroerend Erfgoed, 489, schildering (muur)"; Ontvangen als word-doc. met titel "Raveelmuseum" via e-mail van Benjamin Boone (Agentschap Onroerend Erfgoed) aan architectenbureau Bressers, 30 mei 2018.

⁵² Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

⁵³ Opschrift op klever op archiefdoos: afdeling/ dienst: 8, nummer: 3701.

⁵⁴ Opschrift op klever op archiefdoos: Provinciebestuur Oost-Vlaanderen 3/3026/1-14.

ZULTE, GEMEENTEARCHIEF [GAZ] (bewaarplaats: archiefdepot in kelder (notulen op zelfde plaats))⁵⁵

- Gemeentearchief Machelen-aan-de-Leie (Rij 28 vóór fusie)

NIEUWE PASTORIE

<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁵⁶ Voor fusie 39.3 Machelen 861.31 Bouwen pastorij - Ruwbouw: voorontwerp 1968 ontwerp: 1970 12 (op groene ronde klever)	<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁵⁷ Voor fusie 39.4 Machelen 861.31 Bouwen pastorij - Ruwbouw: aanbesteding van 2.07.1971 - Centr. verwarming, Sanitair, elektriciteits- voorziening voorontwerp: 1970 13 (op groene ronde klever)
---	---

⁵⁵ Geraadpleegd op 19 oktober 2017; De notulen van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen van Machelen-aan-de-Leie en Zulte (rij 9) werden niet geraadpleegd; Zowel in het archief van de gemeente Machelen-aan-de-Leie (vóór fusie) (rij 28) als in het archief van de gemeente Zulte (na fusie) (rij 22 O.W. rek 1) bevinden zich dozen i.v.m. de aanleg van de nieuwe begraafplaats in Machelen-aan-de-Leie.

⁵⁶ Niet geraadpleegd.

⁵⁷ Niet geraadpleegd.

KERK

<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁵⁸ Voor fusie 39.2 Machelen 861.31 Werken aan gebouwen van de eredienst 1921-1967 11 (op groene ronde klever)
--

- Gemeentearchief Zulte (Rij 22 O.W. -> rek 1) (O.W. = Openbare Werken)

OUDE PASTORIE

<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁵⁹ Pastorie Machelen 1 861.31 Dringende instandhoudings-/ restauratiewerken aan de oude pastorie van Machelen <ul style="list-style-type: none">- onderzoek renovatie- aanvraag subsidie- principiële beslissing- kontrakt met ontwerper- uitnodigingen kandidaatstelling- ontwerp- aangepast ontwerp + opmerkingen	<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁶⁰ Pastorie Machelen 8 861.31 Dringende instandhoudings-/ restauratiewerken aan de oude pastorie van Machelen <ul style="list-style-type: none">- Inschrijvingsbiljetten- Toekenning subsidies- Kennisgeving goedkeuring inschrijving en order tot aanvang der werken- Proces-verbaal van plaatsbeschrijving- Processen-verbaal van ingebrekestelling- Ereloonnota's
---	---

⁵⁸ Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota; Bevat o.a. informatie i.v.m. herstel kerk na WOI.

⁵⁹ Geraadpleegd en gebruikt voor historische nota.

⁶⁰ Niet geraadpleegd.

<ul style="list-style-type: none"> - hogere subsidieaanvraag - nieuwe oproep tot kandidaten - aanbesteding 15.01.1988 	<ul style="list-style-type: none"> - Vorderingsstaten - Opleveringen - Werfverslagen <p>2.8</p>
--	--

<p><u>Doos met opschrift op klevers:</u>⁶¹</p> <p>Raveelmuseum</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erfpachtakte - Schenkings- en gebruiknameakte <p>12.2</p>
--

NIEUWE PASTORIE

<p><u>Doos met opschrift op klevers:</u>⁶²</p> <p>Pastorie Machelen 2</p> <p>861.31</p> <p>Dossier nieuwe pastorie Machelen: Centrale verwarming en sanitaire installatie I</p> <p>2.2</p>	<p><u>Doos met opschrift op klevers:</u>⁶³</p> <p>Pastorie Machelen 3</p> <p>861.31</p> <p>Dossier nieuwe pastorie Machelen: Centrale verwarming en sanitaire installatie II</p> <p>A: 5/3/1975</p> <p>B: 1978</p> <p>2.3</p>
---	--

<p><u>Doos met opschrift op klevers:</u>⁶⁴</p> <p>Pastorie Machelen 5</p> <p>1</p> <p>Bouwen van een nieuwe pastorie te Machelen</p>	<p><u>Doos met opschrift op klevers:</u>⁶⁵</p> <p>Pastorie Machelen 6</p> <p>2</p> <p>Bouwen van een nieuwe pastorie [doorkruist]</p>
---	--

⁶¹ Niet geraadpleegd.

⁶² Niet geraadpleegd.

⁶³ Niet geraadpleegd.

⁶⁴ Niet geraadpleegd.

⁶⁵ Niet geraadpleegd.

Ruwbouwwerken 2.5	Ruwbouwwerken + definitieve aanvaarding centrale verwarming en sanitair 2.6
----------------------	--

<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁶⁶ Pastorie Machelen 7 3 Bouwen van een nieuwe pastorie [doorkruist] Elektrische installatie 2.7
--

KERK en OUDE PASTORIE

<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁶⁷ Kerk Machelen 1 R.V. 861.31 Herstellingswerken aan kerken HH Michiel, Cornelius Ghilenus 1980-1992 Machelen [daaronder in pen] Kerkgebouw HH Michiel, Cornelius, Ghislenus -> herstellingswerken Pastorie – Machelen – restauratie (begonnen 16/6/1988 (20 werkd)	<u>Doos met opschrift op klevers:</u> ⁶⁸ Kerk Machelen 2 Plaatsen elektrische verwarming in kerk Machelen 3.3.
--	--

⁶⁶ Niet geraadpleegd.

⁶⁷ Niet geraadpleegd.

⁶⁸ Niet geraadpleegd.

[daaronder op klever] 3.2	
------------------------------	--

<u>Doos met opschrift op klevers:⁶⁹ (= kerk)</u> Pastorie Machelen 4 R.V. 861.31 Restauratie pastorie – Machelen - Aanbesteding: 15.01.1988 - Borg: 1990 2.4.

KERKHOF

<u>Doos met opschrift op klevers:⁷⁰</u> Begraafplaats Machelen 3 Sanering & heraanleg oude begraafplaats Machelen - Ontwerp - Bestek - Aanbesteding 1 5.3.	<u>Doos met opschrift op klevers:⁷¹</u> Begraafplaats Machelen 4 Sanering en heraanleg oude begraafplaats Machelen - Uitvoering - Verrekeningen - Vorderingsstaten - Eindafrekening - Oplevering 2 5.4
--	--

⁶⁹ Deze doos bevat enkel informatie i.v.m. restauratie kerk eind jaren 1980 – begin jaren 1990 (dus geen informatie i.v.m. oude pastorie); Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

⁷⁰ Geraadpleegd en gebruikt voor historische nota.

⁷¹ Geraadpleegd en gebruikt voor historische nota.

ZULTE, ARCHIEF GEMEENTEDIENSTEN [AGZ] (bewaarplaats: bij gemeentediensten; nog niet in depot in kelder)

- *Dienst Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw*⁷²

Plannen met rijnummers (pdf- document)⁷³

- “Begraafplaats Machelen oud” (plattegrond met nummers rijen en graftekens), s.d.

Plannen met fotonummers (pdf-documenten)⁷⁴

- “Machelen oud noord” (plattegrond noordzijde met nummers rijen en foto’s), s.d.
- “Machelen oud zuid” (plattegrond zuidzijde met nummers rijen en foto’s), s.d.

Machelen oud overzicht (foto’s: 2013_KHZ_M001_001 t.e.m. 2013_KHZ_M360_001)⁷⁵

Map Raveelmuseum (“bouwen van een museum en restaureren van een parochiehuis/ pastorie”) [= 13 plannen architect Stephane Beel (28/08/1995) en bouwvergunning (11/06/1997)]

INFORMATIE MEEGEDEELD DOOR GEMEENTE ZULTE

Lijst “Inventarisatie funerair erfgoed”, s.d. (word-doc. ontvangen via e-mail van Emmy Tavernier, cultuurbeleidscoördinator Zulte aan architectenbureau Bressers, 23 mei 2017).⁷⁶

Kerkenplan voor de gemeente Zulte, 2017.⁷⁷ (pdf-doc. ontvangen via e-mail van gemeente aan architectenbureau Bressers, 8 januari 2018).

⁷² Documenten ontvangen via e-mail.

⁷³ Gebruikt voor opmaak Access-databank funerair erfgoed.

⁷⁴ Gebruikt voor opmaak Access-databank funerair erfgoed.

⁷⁵ Gebruikt voor opmaak Access-databank funerair erfgoed.

⁷⁶ Lijst met 8 graftekens door het college van burgemeester en schepenen erkend als “graf van lokaal historisch belang” in de periode 2012-2014.

⁷⁷ In naam document: “Versie september 2017 voor gemeenteraad 24 oktober 2017”; goedgekeurd door bisschop van Gent op 21 september 2017.

MACHELEN-AAN-DE-LEIE, ARCHIEF KERKFABRIEK EN PAROCHIE SINT-MICHIEL, CORNELIUS EN GHISLENUS [AKPM]

- *Archief niet opgenomen in inventaris 2016*⁷⁸

Register notulen kerkfabriek, 1905-heden [2017]. (opschrift op titelblad: "Register der beraadslagingen van de raed & het bureel der kerkfabriek van Machelen begonnen den 3 maart 1905.")⁷⁹

[Ontwerp?]tekening noordelijk zijaltaar (OLV), s.d.⁸⁰

"Ontwerp herstelling aen het Pastoreelhuis te Machelen" (opgemaakt door Ch. t' Kindt), s.d.⁸¹

Ontwerptekening glasraam met Johannes de Doper (schenking familie Van Acker – Algoet), 1954⁸²

- *Archief opgenomen in inventaris 2016*⁸³

DEEL I ARCHIEF VAN DE KERKFABRIEK

IV. Algemeen beheer van onroerende goederen en gelden

B. Beheer van de onroerende goederen en gelden

1. De kerk

⁷⁸ Niet opgenomen in: GEERT, MARC en JULIEN VAN BOCKSTAELE, *Inventaris van het kerkarchief te Machelen dat ter plaatse blijft*, Zottegem, 2016.

⁷⁹ Register wordt bewaard door secretaris kerkfabriek.

⁸⁰ Luc Levrau trof deze originele tekening aan op de zolder van zijn woning, waar vroeger onderpastoors woonden. De tekening is in bewaring bij Luc Levrau.

⁸¹ Luc Levrau trof dit originele ontwerp (met handtekening Ch. t'Kindt) aan op de zolder van zijn woning, waar vroeger onderpastoors woonden. Het ontwerp is in bewaring bij Luc Levrau en hoort bij RAG, PAR445, nr. 23.

⁸² Luc Levrau trof dit originele ontwerp (met handtekening en jaartal 1954) aan op de zolder van zijn woning, waar vroeger onderpastoors woonden. Het ontwerp is in bewaring bij Luc Levrau.

⁸³ GEERT, MARC en JULIEN VAN BOCKSTAELE, *Inventaris van het kerkarchief te Machelen dat ter plaatse blijft*, Zottegem, 2016.

7 – 15. Stukken betreffende grove herstellingen o.l.v. het architectenbureau Bressers uit Gent

- 7. Plannen, 1982 en 1989. 1 omslag.
- 8. Bestek, kostenraming en offertes, 1987. 1 pak.
- 9. Staat van bevinding, 1986. 2 delen.
- 10. Briefwisseling met A. Deneir, 1985 – 1988. 1 omslag.
- 11. Algemene briefwisseling, 1985 – 1990. 1 pak.
- [12. Werfverslagen, 1988 – 1989. 1 omslag.] (niet geraadpleegd)
- [13. Vorderingsstaten, 1988 – 1990. 1 pak.] (niet geraadpleegd)
- 14. Krantenartikels, 1986. 1 omslag.
- 15. Foto's, 1986. 1 pak.⁸⁴

16 – 18. Stukken betreffende de vernieuwing van de centrale verwarming

- 16. Plannen, bestek en aannemingsdossier, 1986 – 1992. 1 pak.
- [17. Briefwisseling, 1989 – 1996. 1 pak.] (niet geraadpleegd)
- [18. Rekeningen, 1993 – 1999. 1 omslag.] (niet geraadpleegd)

19. Stukken betreffende oprisingswerken en schilderwerken, 1987 – 2004. 1 pak.

20. Deskundig verslag van het interieur van de kerk, opgemaakt door het kunstatelier Gerard Thienpont, 1989. 9 pakken.

[21. Plannen, opgemaakt door de architecten Koen Baert en Bressers, voor grove herstellingswerken, 1991. 1 omslag.]⁸⁵

22. Inspectierapporten door Monumentenwacht, 1997 – 2005. 3 delen.

⁸⁴ Niet alle foto's kunnen uit 1986 dateren; De werken begonnen op 16 mei 1988. Begin 1990 waren de meeste werken voltooid, de voorlopige oplevering dateert van 15 februari 1990. (zie historische nota)

⁸⁵ Geraadpleegd, maar niet verwerkt in historische nota.

23 – 27. Onderhoudsdossier van de dak- en gevelwerken, o.l.v. het architectenbureau Bressers uit Gent

23. Plannen en bestekken, 2003 – 2004. 1 pak.

24. Offertes, 2003 – 2004. 1 omslag.

[25. Veiligheidscoördinatie en postinterventiedossier, 2003 – 2004. 1 pak.] (niet geraadpleegd)

[26. Verslagen van werf- en coördinatievergaderingen, 2004. 1 omslag.] (niet geraadpleegd)

27. Rekeningen en oplevering, 2002 – 2005. 1 pak.

4. Gronden

a) Algemeen

43. Stuk betreffende de inwijding van het nieuwe kerkhof, 1978. 1 stuk.

DEEL V WERKEN EN FOTO'S

I. Werken

109. L. Jos Platteau, *Studie over de kerk van Machelen-aan-de-Leie*, 1944. 3 ex.

110. Bertrand Couvreur, *Corneille Cacheux, Facteur d'orgues Arrageois et son orgue à Machelen sur la Lys (1730/1731)*, Louvain-la-Neuve, 1984.⁸⁶

B. Foto's

112. De kerk, na de restauratie, 1996. 1 omslag.

117. Zuidzijde van de kerk, met pastoor, s.d.

- *Digitaal archief kerkfabriek*

Fotografische inventaris interieur en patrimonium kerk door Erfgoedcel Leie en Schelde (POLS), 2016. (fotonr. POV.0238.0001_01 tot en met POV.0238.0249_02)⁸⁷

⁸⁶ BERTRAND COUVREUR, *Corneille Cacheux, facteur d'orgues Arrageois, et son orgue à Machelen sur la Lys (1730-31)*, ongepubliceerde licentiaatverhandeling, Université catholique de Louvain (Louvain-la-Neuve), département Archéologie et l'Histoire de l'Art, sectie musicologie, 1984. Couvreur gebruikte uit het Rijksarchief Gent PAR176, nr. 35 (bouw van een nieuw orgel en doksaal (1721 & 1729/1730)), nr. 36, nr. 81-146 (kerkrekeningen 1718-1797). Couvreur gebruikte ook het *Liber memorialis* (nu RAG, PAR445, nr. 414) en kerkrekening 1873 (nu RAG, PAR445, nr. 159) die zich toen nog in Machelen-aan-de-Leie bevonden, maar zich nu in het Rijksarchief Gent bevinden.

⁸⁷ Foto's ontvangen op usb-stick via Martin Van Den Abeele (voorzitter kerkfabriek) en André Goeminne.

Inventaris: "InventarislijstKerkMachelen" (excel-document) (code POV.0238, 249 nummers)

LEUVEN, DOCUMENTATIE- EN ONDERZOEKSCENTRUM VOOR RELIGIE, CULTUUR EN SAMENLEVING (KADOC)

- *Beeldarchief Hogeschool Sint-Lucas Gent, 1831-2001 (archieffnummer: 1204)*

1003. Machelen (Zulte), <1920.

6 prentbriefkaarten.⁸⁸

- *Plannen- en archievenverzameling Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Sint-Lucas Gent, 1814-2003 (archieffnummer: 1544)*

73.18 Machelen, herstelling pastorie, 1921.

1 map in Pf en 1 omslag⁸⁹

73.49 Machelen, herstelling parochiekerk, 1912-1913; 1920-1921.

1 map in Pf, 1 rol en 1 omslag⁹⁰

- *Archief Minderbroeders (OFM) - Vlaamse Provincie Sint-Jozef, 16. c.-2010 (archieffnummer: 1649)*

5468. Oude postkaarten over Machelen, s.d.

1 omslag⁹¹

5470. Machelen in W.O. I – 4 aug. 1914-11 nov. 1918 \Onze gesneuvelden herdacht samen de overleden opgeëisten \ Vredefeesten 6 oktober 1919, 1914/08/04-1919/10/06.

1 omslag⁹²

⁸⁸ Zoeken onder: 8. Documentatie (Afdeling) -> 8.3. Prentbriefkaarten per land (Rubriek) -> 8.3.2. België (Rubriek).

⁸⁹ Zoeken onder: Plannen, 1844-2003 (Afdeling) -> 2. Projecten (Afdeling) -> 2.1. Projecten op naam van de ontwerper (Onderafdeling) -> 73. Geirnaert, Henri (Hendrik) (Rubriek).

⁹⁰ Zoeken onder: Plannen, 1844-2003 (Afdeling) -> 2. Projecten (Afdeling) -> 2.1. Projecten op naam van de ontwerper (Onderafdeling) -> 73. Geirnaert, Henri (Hendrik) (Rubriek).

⁹¹ Zoeken onder: 2. ARCHIEF VAN DE PROVINCIA S. IOSEPH SPONSI BVM IN BELGIO (1833-) (Afdeling) -> 2.3. Persoonsarchieven (Onderafdeling) -> De Waele Wigbert (Rubriek).

⁹² Zoeken onder: 2. ARCHIEF VAN DE PROVINCIA S. IOSEPH SPONSI BVM IN BELGIO (1833-) (Afdeling) -> 2.3. Persoonsarchieven (Onderafdeling) -> De Waele Wigbert (Rubriek);
Gebruikt voor opmaken Access-databank funerair erfgoed.

GENT, ARCHIEF ARCHITECTENBUREAU BRESSERS [AAB]

Nr. 868: 'Grove herstellingswerken aan de parochiale kerk HH. Michiel, Cornelius en Ghislenus te Machelen (Zulte)' (eindoplevering 1991) (met bestek, vorderingsstaten en werfverslagen).

Nr. 1455: 'Dakwerken aan de parochiale St-Michiel,-Cornelius en -Ghislenuskerk te Machelen (Zulte)' (eindoplevering 2005).

MACHELEN-AAN-DE-LEIE, ARCHIEF FAMILIE DUYM

Informatie, facturen en foto i.v.m. steenhouwers Joseph (1878-1942), Jules (1902-1975) en Jozef Duym (1926-2003).

MACHELEN-AAN-DE-LEIE, VERZAMELING LUC LEVRAU

Foto's exterieur kerk, kerkhof, 'oude' pastorie⁹³

Foto's steenhouwers Joseph Duym (1878-1942) en Jules Duym (1902-1975).

Prentbriefkaarten met kerk en kerkhof

Bidprentjes en gedachtenisprentjes⁹⁴

Brief gemeente Zulte aan Luc Levrau i.v.m. grafteken Justin Levrau en Justine Meheus, 7 november 2013.

Informatie meegedeeld via e-mails in januari en februari 2018 aan Anne-Mie Havermans.⁹⁵

⁹³ Originele afdrukken en ingescande foto's.

⁹⁴ Ook gebruikt voor opmaak Access-databank funerair erfgoed.

⁹⁵ Ook gebruikt voor opmaak Access-databank funerair erfgoed.

Informatie meegedeeld in gesprek op 11 januari 2018 aan Anne-Mie Havermans.

MACHELEN-AAN-DE-LEIE, INFORMATIE ONTVANGEN VAN ANDRÉ GOEMINNE

GOEMINNE, ANDRÉ, 'Sint-Cornelius-schilderij geconserveerd (13 december 2016 door Salvartes (Leefdaal)'. (artikel (word-doc) ontvangen via e-mail van André Goeminne op 4 november 2017).

Foto middenbeuk kerk (met Godsoog op achterplan hoofdaltaar), s.d. (ontvangen via e-mail van André Goeminne op 20 januari 2018).

VERZAMELING MACHELEN-AAN-DE-LEIE (PRIVÉARCHIEF)

Foto's met kerk en 'oude' pastorie, s.d.

VERZAMELING ANNE-MIE HAVERMANS

Catalogus porseleinfabriek Téco, s.l., s.d.

Catalogi van handelaar Marcel Choux met bronzen van beeldhouwer Sylvain Norga o.a.:

Art funeraire. Le bronze funeraire dans toutes ses applications, Marcel Choux successeur de Sylvain Norga (59 Rue Georges Raymackers, Bruxelles III), s.l., s.d.

Art funeraire – 1939 – Grafstedenkunst. Bronzes/ bronzen Norga. Le bronze funeraire dans toutes ses applications, Marcel Choux successeur de Sylvain Norga (59 Rue Georges Raymaekers, Bruxelles III), s.l., 1939.

ARCHIEF EPITAAF VZW

Foto kerkhof Laken, 1870.

ONUITGEGEVEN INSPECTIEVERSLAGEN EN ONDERZOEKEN

MONUMENTENWACHT PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, *Inspectierapport 40105/2008/B. Machelen HH. Michiel, Cornelius en Ghislenuskerk*, Gent, 2008.⁹⁶
(inspectienummer: O-64/40105/2008/B)

MONUMENTENWACHT PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, *Bouwkundig rapport inspectie 40105/2011/B. Machelen HH. Michiel, Cornelius en Ghislenuskerk (Gildestraat 11)*, Gent, 2011.⁹⁷ (inspectienummer: O-64/40105/2011/B)

MONUMENTENWACHT PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, *Bouwkundige inspectie HH. Michiel, Cornelius en Ghislenuskerk (Gildestraat 10, Machelen). Rapport 40105/2014/B*, Gent, 2014.⁹⁸ (inspectienummer: O-64/40105/2014/B)

MONUMENTENWACHT PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, *Interieurinspectie HH. Michiel, Cornelius en Ghislenuskerk (Gildestraat, Machelen). Rapport*, Gent, 2016.⁹⁹
(inspectienummer: O-64/40105/2016/I)

STORME, PATRICK, *Resultaten van het beperkt vooronderzoek op het Cacheux orgel te Zulte-Machelen, door middel van X-stralen Fluorescentiemetingen (XRF) op een aantal orgelpijpen* (Universiteit Antwerpen, faculteit Ontwerpwetenschappen – opleiding conservatie – restauratie), 25 oktober 2015. (pdf-doc. ontvangen via e-mail van Emmy Tavernier, cultuurbeleidscoördinator Zulte aan architectenbureau Bressers, 23 mei 2017).

INFORMATIE MEEGEDEELD DOOR DERDEN

e-mails Filip Amerlinck aan Anne-Mie Havermans, 9 en 10 februari 2018 (i.v.m. orgel).

e-mail Willem Segers, projectmedewerker Dienst Herinnering, War Heritage Institute te Brussel aan Anne-Mie Havermans, 5 februari 2018 (i.v.m. militaire oorlogsdoden).

⁹⁶ Inspectie (exterieur en interieur dak) uitgevoerd door Philippe Decavel en Wim Verdegem op 8 december 2008.

⁹⁷ Inspectie (exterieur en interieur) uitgevoerd door Philippe Decavel en Wim Verdegem op 10 oktober 2011.

⁹⁸ Inspectie (exterieur en interieur) uitgevoerd door Philippe Decavel en Wim Verdegem op 29 oktober 2014.

⁹⁹ Inspectie uitgevoerd door Wim Verdegem en Hilde De Smet op 2, 13 en 26 mei 2016; Pdf-versie ontvangen via e-mail van André Goeminne aan Anne-Mie Havermans, 13 maart 2017.

2. WETTEN, DECRETEN EN REGLEMENTEN

20 juli 1971 – Wet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging (tekstbijwerking tot 13-05-2014)
(www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=1971072030&table_name=wet).

16 januari 2004 - Decreet op de begraafplaatsen en lijkbezorging (tekstbijwerking tot 06-03-2017)
(www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2004011633&table_name=wet).

14 mei 2004 - Besluit van de Vlaamse regering tot organisatie, inrichting en beheer van begraafplaatsen en crematoria (tekstbijwerking tot 23-12-2016)
(www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2004051438&table_name=wet).

Omzendbrief BA-2006/03 betreffende de toepassing van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging en de uitvoeringsbesluiten, 10 maart 2006
(<https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1016897.html>).

28 oktober 2016 - Decreet houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging
(www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2016102812&table_name=wet).

Begraafplaatsen en lijkbezorging (<http://lokaalbestuur.vlaanderen.be/patrimonium/begraafplaatsen-en-lijkbezorging>) (geraadpleegd op 11 april 2018).

Politiereglement op de gemeentelijke begraafplaatsen (Zulte) (in werking van 1 maart 2014 t.e.m. 28 februari 2018) (Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad. Zitting van 25 februari 2014) (www.zulte.be/website/5164-www.html).

Richtlijnen Agentschap Onroerend Erfgoed:

Beheersplannen (www.onroenderfgoed.be/nl/beheer/beheersplannen/).

Beheer van orgels (www.onroenderfgoed.be/nl/beheer/orgels/) (geraadpleegd op 7 november 2017).

Visie op de restauratie van beschermde orgels in Vlaanderen (versie 04/10/2016)
(www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/20161004_visie_restauratie_orgels.pdf).

3. SECUNDAIRE LITERATUUR

ALGEMEEN

BAKELANTS, IVO, *De glasschilderkunst in België in de negentiende en twintigste eeuw. Repertorium en documenten. Deel C*, Deurne, 1992.

CELIS, MARCEL en HAVERMANS, ANNE-MIE, 'Norga: terug van weggeweest', *Periodiek Epitaaf*, jg. 20, nr. 3 (2006), pg. 3-9.

CELIS, MARCEL, 'Funerair erfgoed in België – Funeraire archeologie in Vlaanderen', in: *Een introductie tot de zorg voor het funerair erfgoed. Verslagboek zesde ontmoetingsdag van de Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg, 20 en 21 maart 1999 – Prometheuscentrum, Schoonselhof, Antwerpen – Wilrijk*, Brussel, 1999, pg. 23-31.

DE POORTER, PATRICK, 'Juridische aspecten van het Funerair Erfgoed: beperkingen en mogelijkheden', in: *Een introductie tot de zorg voor het funerair erfgoed. Verslagboek zesde ontmoetingsdag van de Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg, 20 en 21 maart 1999 – Prometheuscentrum, Schoonselhof, Antwerpen – Wilrijk*, Brussel, 1999, pg. 33-49.

DECONINCK, ELS, HAVERMANS, ANNE-MIE, MAZEURE, NICOLAS en PAUWELS, MICHEL red., *Inventarisatie, beheer en herwaardering van plattelandskerkhoven in Vlaams-Brabant. Draaiboek*, herwerkte editie, Leuven, 2017.

EPITAAF vzw en FORUM VOOR ERFGOEDVERENIGINGEN vzw, *Handleiding inventarisatie funerair erfgoed*, s.l., s.d.¹⁰⁰

HAVERMANS, ANNE-MIE, 'Parkbegraafplaats Schoonselhof. Ik hecht mij of ik sterf', *Openbaar kunstbezit in Vlaanderen*, nr. 4 (2004), pg. 3-42.¹⁰¹

HAVERMANS, ANNE-MIE, 'Schoonselhof, de Antwerpse stedelijke begraafplaats, onthult versluisde relaties. De waarde van het funerair erfgoed', *Hoboechen 1135 (Kring voor heemkunde Hobeuchen 1135)*, jg. 21, nr. 2 (2006), pg. 93-102.¹⁰²

La Fonte en Wallonie. Les Croix de nos Aïeux (Héritages de Wallonie. Nr. 7), Luik, 1992.

¹⁰⁰ Bron voor terminologie, gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁰¹ Bron voor terminologie, gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁰² Bron voor terminologie, gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

LAMBERT, CONNY, PLAIY, CEDRIC en DE MUYT, KENNETH red., *Funerair erfgoed gemeente Beernem. Kerkhof Sint-Joris*, Beernem, 2017.

MAEKELBERG, DJANGO, SCHEIRLINCKX, GEERT en VAN LAAR, BIRGIT red., *Onderhoud van funerair erfgoed*, Monumentenwacht Vlaanderen, 2011.¹⁰³

SA Téco. De la porcelaine utilitaire à la porcelaine religieuse, tentoonstellingscatalogus tentoonstelling Musée du Pays d'Ourthe-Ambève (10 september – 6 november 2016), Comblain-au-Pont, 2016.¹⁰⁴

VAN DE VOORDE, EVY en GUNST, MARNICK, *Het gemeentelijk funerair erfgoed van Zonnebeke*, Zonnebeke, 2010.¹⁰⁵

VANMEENEN, ANNE-FLOR m.m.v. HAVERMANS, ANNE-MIE, *De Dood in Kinderschoenen*, Gent, 2011.¹⁰⁶

WAERNIERS, PATRICIA e.a. red., *Funerair erfgoed gemeente Beernem. Kerkhof Sint-Amandus*, Beernem, 2010.

MACHELEN-AAN-DE-LEIE

ALLEENE, CARLOS, *Waar de stilte van de eeuwigheid is. Kerkhof Machelen-aan-de-Leie: historisch waardevolle site* (Open Monumentendag – 11/09/2005), Deinze, 2005.¹⁰⁷

AMERLINCK, FILIP, 'Historiek van de orgels te Zulte', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 21 (2006-2007), pg. 210-233.

BRAL, PETER, 'De glas- in lood-ramen van de Sint-Pieterskerk te Olsene', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 25 (2014-2015), pg. 308-328.

DE POTTER, FRANS en BROECKAERT, JAN, 'Machelen', in: FRANS DE POTTER en JAN BROECKAERT, *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen (eerste reeks – arrondissement Gent, vierde deel)*, Gent, 1864-1870, pg. 1-24. (geraadpleegd via google books)

¹⁰³ Raadpleegbaar via: www.monumentenwacht.be/publicaties/onderhoud-van-funerair-erfgoed; Bron voor terminologie, gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁰⁴ Gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed (bevat informatie over Jacques Laloux).

¹⁰⁵ Bron voor terminologie, gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁰⁶ Gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁰⁷ Pdf-doc. ontvangen via e-mail van Emmy Tavernier, cultuurbeleidscoördinator Zulte aan Anne-Mie Havermans, 7 juni 2017; Bevindt zich ook in: ZULTE, Gemeentearchief Zulte, *Gemeentearchief Zulte*: doos "Begraafplaats Machelen 3: Sanering & heraanleg oude begraafplaats Machelen: ontwerp, bestek, aanbesteding 1, 5.3."

DE RUYCK, JOHAN, 'Echtgenote Roger Raveel eerste overledene in jaren die mag rusten op beschermde begraafplaats. Oud kerkhof Machelen opnieuw in gebruik, in: *Het Nieuwsblad*, vrijdag 29 mei 2009.

GOEMINNE, ANDRÉ en LEVRAU, LUC, *De schilder die de Leie kleurde. Roger De Backer 1897-1984*, Machelen-aan-de-Leie, 2017.

GOEMINNE, ANDRÉ en VANDEMEULEBROECKE, MICHAËL red., *Sint-Cornelius, Machelen-gulde en de kerkschatten*, Sint-Martens-Latem, 2017.¹⁰⁸

GOEMINNE, ANDRÉ, 'De kerk van Machelen vóór, tijdens en na WO I', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 25 (2014-2015), pg. 22-32.¹⁰⁹ (word-doc)

GOEMINNE, ANDRÉ, 'Het kerkhof te Machelen aan de Leie', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 23 (2010-2011), pg. 33-43.¹¹⁰ (word-doc)

HUYS, PAUL, '244. De tragische dood van Thomas Barry, pastoor te Machelen (1730)', *Kontaktblad. Kunst- en Oudheidkundige kring van Deinze & van het Land aan Leie en Schelde*, jg. 3, nr. 7 (1983), pg. 212-214.

JASPAERT, JOHAN, 'Raveel van Machelen bezorgde Machelen een Raveelkapel, Raveelplein De Nieuwe Visie, Raveelwandelpad en Raveelmuseum', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 17 (1998-1999), pg. 193-202.

JRZ, 'Oud kerkhof Machelen opnieuw in gebruik voor grafkelders met concessie', in: *De Standaard*, vrijdag 29 mei 2009.

LEVRAU, LUC, 'Pastoors van Machelen vanaf 1323-1999', *Bijdragen tot de geschiedenis en de folklore van Zulte. Jaarboek*, jg. 17 (1998-1999), pg. 127-138.

LEVRAU, LUC, *In de schaduw van Roger Raveel*, Machelen-Zulte, 2017.

'R. Raveel', *Revolver – driemaandelijkse periodiek*, jg. 6, nr. 1 (1974).

REGNIERS, GAËTAN, 'Begraafplaats eigenlijk al jaren gesloten. Zulma Raveel krijgt wel plaats op oud kerkhof': in: [*Het Laatste Nieuws?*], weekend 23 en 24 mei 2009.

¹⁰⁸ Bevat afbeeldingen van bedevaartvaantjes.

¹⁰⁹ Word-versie ontvangen via e-mail van André Goeminne aan Anne-Mie Havermans, 2 september 2017.

¹¹⁰ Word-versie ontvangen via e-mail van André Goeminne aan Anne-Mie Havermans, 13 maart 2017.

SCHEERDER, J., *De beeldenstorm (uitgave Fibula – Van Dishoeck Haarlem, aangevuld met historische visie van Adriaan van Haamstede uit zijn Historie der Martelaren)*, Middelburg, 2008 (raadpleegbaar via: www.theologienet.nl/documenten/Scheerder-Beeldenstorm.pdf).

SCHEERDER, JOZEF, 'De Hervorming te Deinze (1534-1569)', *Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze en het land aan Leie en Schelde*, nr. 47 (1980), pg. 25-88.

VANCOILLIE, JAN, *De Duitse militaire begraafplaats Menen Wald. Geschiedenis van de Duitse militaire graven van de Eerste Wereldoorlog in Zuid-West-Vlaanderen*, Wevelgem, 2013.

VERDEGEM, MARLEEN, *Geschiedenis van de Corneliusbedevaart Machelen-gulde van 1643 tot 1820* (Belgisch centrum voor landelijke geschiedenis. Publikatie nr. 71), Leuven, 1982.

4. DATABANKEN

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED – GEOPORTAAL (geo.onroenderfgoed.be)

Orthofoto, 1971

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED – INVENTARIS ONROEREND ERFGOED

Algemeen

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Burgerhuis met juwelierszaak in Neo-Lodewijk XVI-stijl* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/24569> (geraadpleegd op 8 december 2017).¹¹¹ (Gent)

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Klooster en school van de zusters van Maria* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/73793> (geraadpleegd op 16 februari 2018).¹¹² (Nederbrakel)

¹¹¹ Inventarisatie Gent (geografische inventarisatie: 01-01-1976 - 31-12-1983); Actualisatie Gent (actualisaties: 01-01-2006 - 24-09-2007).

¹¹² Thematische inventarisatie 20^{ste}-eeuwse kerken (geografische inventarisatie: 01-07-2008 - 31-12-2009).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/82359> (geraadpleegd op 24 november 2017).¹¹³ (Brugge)

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Parochiekerk Sint-Bartholomeus* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/38300> (geraadpleegd op 29 augustus 2017).¹¹⁴ (Vinkt)

Machelen-aan-de-Leie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Franse militaire begraafplaats* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/201213> (geraadpleegd op 2 januari 2018).¹¹⁵

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Gildestraat* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/106740> (geraadpleegd op 28 augustus 2017).¹¹⁶

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Karperstraat* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/106744> (geraadpleegd op 28 augustus 2017).¹¹⁷

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Leihoekstraat* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/106748> (geraadpleegd op 28 augustus 2017).¹¹⁸

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Machelen, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121379> (geraadpleegd op 13 februari 2017).¹¹⁹

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/38399> (geraadpleegd op 13 februari 2017).¹²⁰

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Pastorie Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenusparochie, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/38400> (geraadpleegd op 13 februari 2017).¹²¹

¹¹³ Brugge, Inventarisatie Brugge - deel B (geografische inventarisatie: 01-01-2004 - 31-12-2004).

¹¹⁴ Vinkt (Deinze); Inventarisatie Deinze (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹¹⁵ Synchronisatie databank beschermde monumenten 2008 (synchronisaties: 05-06-2008 - 31-12-2008).

¹¹⁶ Gildestraat was vroeger Kerkstraat; Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹¹⁷ Karperstraat was vroeger Leiestraat; Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹¹⁸ Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹¹⁹ Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹²⁰ Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

¹²¹ Inventarisatie Zulte (geografische inventarisatie: 01-01-1991 - 31-12-1991).

Oorlogsmonument en vredesboom Machelen-aan-de-Leie (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10017>) (geraadpleegd op 2 januari 2018).

Parochiekerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Beschermd monument van 11-09-1979 tot heden) (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10799>) (geraadpleegd op 13 februari 2017).

Parochiekerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus, pastorie en hun omgeving (11-09-1979) (<https://id.erfgoed.net/besluiten/1323>) (geraadpleegd op 13 februari 2017).

Parochiekerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus: orgel (Beschermd monument van 04-03-1980 tot heden) (<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10809>) (geraadpleegd op 13 februari 2017).

Parochiekerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus: orgel (04-03-1980) (<https://id.erfgoed.net/besluiten/1384>) (geraadpleegd op 13 februari 2017).

Cacheux, Corneille (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/persoon/8031>) (geraadpleegd op 13 februari 2017).

BEELDBANK STAD GENT (<https://beeldbank.stad.gent>)

Foto Bourdon:

Online:

Gent: E. Bourdon (juwelier en edelsmid), Emile Braunplein (bestandsnaam: SCMS_FO_0657.tif).¹²²

Fysieke bewaarplaats:

GENT, Stadsarchief, *Archief Stedelijke Commissie voor Monumenten en Stadsgezichten (SCMS)*, Foto's, nr. SCMS_FO_0657, 1956.

CARTESIUS – KAARTEN, PLATTEGRONDEN, SCHETSEN EN LUCHTBEELDEN (www.cartesius.be)

Kaart van de loop van de Leie, vanaf Menen tot Gent, 1601-1800

Nouvelle chaussée de Courtrai à Gand, 1760-1770

¹²² Rechtenhouder: © Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarchief; Wenst u dit beeld in hoge resolutie te bekomen en/of wenst u dit beeld elders te publiceren, neem dan contact op met De Zwarte Doos via stadsarchief@gent.be.

Ferrariskaart, 1771-1778
Poppkaart, 1842-1879
Topografische kaart Dépôt de la Guerre (NGI), 1862
Topografische kaart Dépôt de la Guerre (NGI), 1884
Topografische kaart Dépôt de la Guerre (NGI), 1910
Topografische kaart Dépôt de la Guerre (NGI), 1910-1947
Orthofoto, 1977

ERFGOEDBANK LEIE-SCHELDE (www.erfgoedbankleieschelde.be)

- *Collectie Heemkundige Kring Zulte*
 - Subcollectie: Privécollectie André De Poorter

Z_ADP_MVDA_2016_009: prentbriefkaart met opschrift: “Machelen zijkant der Kerk”, s.d.¹²³

- Subcollectie: Deelcollectie Machelen

Z_BV_2013_HKZ_M001: prentbriefkaart met opschrift: “La grand’ place. Machelen (Flandre Orientale).”, s.d.¹²⁴

Z_BV_2013_HKZ_M002: prentbriefkaart met opschrift: “Machelen, Dorpsplaats – La place.”, s.d.¹²⁵

Z_HK_KR_2012_003: “Luchtfoto van het centrum van Machelendorp”, s.d.¹²⁶

¹²³ In Erfgoedbank gedateerd in de jaren 1940.

¹²⁴ In Erfgoedbank gedateerd ca. 1900 – 1915.

¹²⁵ In Erfgoedbank gedateerd ca. 1914-1920.

¹²⁶ In Erfgoedbank gedateerd in 1972.

- Subcollectie onbekend

Z_HK_KR_2012_005: prentbriefkaart met opschrift: "l'Eglise. Machelen (Flandre Orientale).", s.d.¹²⁷

Z_HK_MVDA_2017_M_ruïnes 14-18(05): foto kerk Machelen, s.d.¹²⁸

- *Collectie Erfgoedantenne Zulte*

- Subcollectie: Privécollectie Albert Dhuyvetter

Z_AD_MVDA_2016_Heilig Hart speelplaats: prentbriefkaart pensionaat klooster Zusters Heilig Hart van Maria, s.d.¹²⁹

- Subcollectie: Privécollectie Arne Verleyen

Z_AV_MVDA_2015_583: prentbriefkaart met opschrift: "Machelen (bij Deinze). – De Kerk", s.d.¹³⁰

- Subcollectie: Privécollectie Eddy Van Oost

De laatste zusters verlaten Machelen-aan-de-Leie (www.erfgoedbankleieschelde.be/erfgoed/4251-de-laatste-zusters-verlaten-machelen-aan-de-leie).

¹²⁷ In Erfgoedbank gedateerd in ca. 1850-1910.

¹²⁸ In Erfgoedbank op einde Eerste Wereldoorlog gedateerd.

¹²⁹ In Erfgoedbank gedateerd in jaren 1930.

¹³⁰ In Erfgoedbank gedateerd in jaren 1940.

- Subcollectie: Collectie Oud Machelen

Z_COM_2012_003: prentbriefkaart met opdruk (op achterzijde): "I. Machelen: Décoration de l'Eglise pour le service des soldats français le 12 Août 1919. Versiering der Kerk voor den lijkdienst der fransche soldaten op 12 Oogst 1919", s.d. (verzonden in 1920).¹³¹

Z_COM_2012_11: diapositief (fotograaf Luc Simoens) kerk en kerkhof Machelen-aan-de-Leie tijdens bedevaart Machelen Gulde, s.d.¹³²

Z_COM_2012_12: schilderij Machelen Gulde door Leo-Joseph Platteau, 1936-1945.

Z_COM_2012_017: schilderij Emile Claus (communicanten verlaten kerk), 1893.¹³³

Z_COM_GVR_MVDA_2015_008: prentbriefkaart met opschrift: "Machelen, Kerk – Eglise", s.d.¹³⁴

Z_COM_GVR_MVDA_2015_017: prentbriefkaart met opschrift: "Machelen (Vlaanderen) – De Dorpsplaats, La Grand' Place, uitg. Arm. Van Hee – Voet, Machelen", s.d.¹³⁵

Z_COM_GVR_MVDA_2015_018: prentbriefkaart met opschrift: "Machelen (Vlaanderen) – De Kerk, L'Eglise, uitg. Arm. Van Hee – Voet, Machelen", s.d.¹³⁶

Z_COM_GVR_MVDA_2015_019: prentbriefkaart met zicht op kerk en omgeving, s.d.¹³⁷

Z_COM_RDC_MVDA_2015_031: prentbriefkaart met zicht op kerk en omgeving (kleur), s.d.¹³⁸

¹³¹ In Erfgoedbank gedateerd in 1919 (verzonden in 1920).

¹³² In Erfgoedbank gedateerd in ca. 1965 – 1975.

¹³³ In Erfgoedbank gedateerd in 1893.

¹³⁴ In Erfgoedbank gedateerd in oktober 1918.

¹³⁵ In Erfgoedbank gedateerd in ca. 1919-1920.

¹³⁶ In Erfgoedbank gedateerd in ca. 1919-1920.

¹³⁷ In Erfgoedbank gedateerd in WOI, ca. 1916.

¹³⁸ In Erfgoedbank gedateerd in jaren 1970.

- Subcollectie: Privécollectie Patrick Gevaert

Z_PG_MVDA_2015_308: bidprentje gesneuvelde soldaten en opgeëisten uit Machelen-aan-de-Leie (WOI), s.d.¹³⁹

- *Collectie en subcollectie onbekend*

Z_COM_2012_014: prentbriefkaart met opschrift: "Machelen, Kerk – Eglise.", s.d. (verzonden in 1919).¹⁴⁰

GEOPUNT VLAANDEREN (www.geopunt.be)

Villaretkaart, 1745-1748

Ferraris kaarten (1771-1778)/ Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik (1777)

Luchtfoto's 1979-1990, 2000-2003, 2016

Basiskaart GRB

GISOOST – GEOGRAFISCH INFORMATIESYSTEEM PROVINCIE OOST-VLAANDEREN (www.gisoost.be)

Atlas der buurtwegen, 1841¹⁴¹

¹³⁹ In Erfgoedbank gedateerd in 1919; Gebruikt bij opmaak Access-databank funerair erfgoed.

¹⁴⁰ In Erfgoedbank gedateerd in 1919 (verzonden in 1919).

¹⁴¹ De Atlassen der Buurtwegen werden in de periode 1843-1845 opgemaakt in uitvoering van de wet van 10 april 1841. (*Atlas der Buurtwegen*, 19 december 2014 (www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20)).

ODIS

Ellen Van Impe. Dienst der Verwoeste Gewesten (1919-1926). In: *ODIS*. Record last modified date: 28 augustus 2013. Available from World Wide Web: http://www.odis.be/lnk/OR_34126

Kristien Suenens. Congregatie van de Zusters van Maria, Nederbrakel-Popokabaka (1834-heden). In: *ODIS*. Record last modified date: 10 augustus 2015. Available from World Wide Web: http://www.odis.be/lnk/OR_21949.

UNIVERSITEIT GENT - BIBLIOTHEEKCATALOGUS

Prentbriefkaart met opschrift op voorzijde: “Machelen (VI.) – De kerk en zicht op de Leie/ L’église et vue sur la Lys”, s.d. (locatie Boekentoren: BRKZ.TOPO.606.I.01) (<http://lib.ugent.be/catalog/rug01:001007008>) (geraadpleegd op 23 augustus 2017).¹⁴²

VAN RYSSEL, DANIEL, *Lexicon van Oost-Vlaamse Schilders en Beeldhouwers (1700-1940)*, s.l., s.d. (permalink: <https://lib.ugent.be/catalog/dbs01:001250801>; e-locatie: database http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/250/801/RUG01-001250801_2016_0001_AC.pdf) (geraadpleegd op 25 september 2017).

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM [KIK]

© KIK-IRPA, Brussel¹⁴³

Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte)

¹⁴² Titel van prentbriefkaart in bibliotheekcatalogus is: “Machelen (VI.) : de kerk en zicht op de Leie”; Wordt in bibliotheekcatalogus gedateerd als eind 19^e – begin 20^{ste} eeuw.

¹⁴³ Informatie i.v.m. reproductie bij elke foto op website KIK: 1. Privé-gebruik (vb. onuitgegeven thesis): bij elke foto “© KIK-IRPA, Brussel” vermelden; 2. Publicatie met educatieve en/of wetenschappelijke doeleinden (publicatie zonder commerciële inslag): toelating tot reproductie aanvragen bij KIK (met vrijstelling van betaling reproductierechten), bij elke foto “© KIK-IRPA, Brussel” vermelden, bij gebruik op een website link maken naar www.kikirpa.be, binnen 30 dagen na uitgave exemplaar publicatie aan KIK bezorgen; 3. Commercieel gebruik: toelating tot reproductie aanvragen bij KIK (met betaling reproductierecht van 30,00 euro per foto), bij elke foto “© KIK-IRPA, Brussel” vermelden, bij gebruik op een website link maken naar www.kikirpa.be, exemplaar publicatie aan KIK bezorgen; 4. Foto’s van kunstwerken: soms aanvraag tot reproductie bij instelling of persoon die auteursrecht bezit (is verplicht tot 70 jaar na dood kunstenaar) (op website KIK aangegeven bij foto door vermelding copyright en naam rechthebbende(n)).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – partieel gezicht noord*, cliché: M217337 – objectnummer: 70874, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/70874>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR 'S LANDS WEDEROPBOUW, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – partieel gezicht zuid*, cliché: B054550 - objectnummer: 70874, 1944 (<http://balat.kikirpa.be/object/70874>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR 'S LANDS WEDEROPBOUW, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – partieel gezicht zuid*, cliché: B054551 - objectnummer: 70874, 1944 (<http://balat.kikirpa.be/object/70874>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR 'S LANDS WEDEROPBOUW, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – partieel gezicht zuid*, cliché: B058644 - objectnummer: 70874, 1944 (<http://balat.kikirpa.be/object/70874>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR 'S LANDS WEDEROPBOUW, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – zijaltaar zuid*, cliché: B058646 – objectnummer: 70895, 1944 (<http://balat.kikirpa.be/object/70895>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR 'S LANDS WEDEROPBOUW, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – O.-L.-Vrouwealtaar (zijaltaar noord)*, cliché: B058647 – objectnummer: 70898, 1944 (<http://balat.kikirpa.be/object/70898>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – doopvont*, cliché: M217332 – objectnummer: 71438, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71438>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – grafsteen van Meire, Joannes Baptist*, cliché: M217336 – objectnummer: 71444, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71444>) (geraadpleegd op 12 september 2017).¹⁴⁴

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – grafsteen van Brache, Livinus*, cliché: M217334 – objectnummer: 71446, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71446>) (geraadpleegd op 12 september 2017).¹⁴⁵

¹⁴⁴ Opgenomen in Access-databank funerair erfgoed.

¹⁴⁵ Brache is foutief, het betreft hier: Livinus Bracke.

Fotograaf onbekend, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – kerkklok H. Michaël*, cliché: A051921 – objectnummer: 71450, 1943 (<http://balat.kikirpa.be/object/71450>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

Fotograaf onbekend, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – kerkklok H. Cornelius paus*, cliché: A051622 – objectnummer: 71452, 1943 (<http://balat.kikirpa.be/object/71452>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

Fotograaf onbekend, *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – kerkklok H. Ghislenus*, cliché: A051623 – objectnummer: 71453, 1943 (<http://balat.kikirpa.be/object/71453>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

TREFOIS, CLEMENS VICTOR (Commissariaat generaal voor de Passieve Luchtbescherming), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – kerkorgel*, cliché: A075617 – objectnummer: 71454, s.d. (<http://balat.kikirpa.be/object/71454>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – altaarschilderij “H. Cornelius geneest een zieke” (zijaltaar zuid)*, cliché: M217317 – objectnummer: 71703, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71703>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – schilderij “Aanbidding van de Koningen”*, cliché: M217303 – objectnummer: 71705, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71705>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – schilderij “Dood van O.-L.-Vrouw”*, cliché: M217331 – objectnummer: 71706, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71706>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – altaarschilderij “O.-L.-Vrouw schenkt de rozenkrans aan de H. Dominicus” (zijaltaar noord)*, cliché: M217328 – objectnummer: 71707, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71707>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – votiefschilderij “Kind in monnikspij”*, cliché: M217308 – objectnummer: 71708, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71708>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte) – beeld H. Cornelius paus*, cliché: M217323 – objectnummer: 71710, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71710>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte)* – beeld H. Cornelius, cliché: M217316 – objectnummer: 71712, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71712>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte)* – beeld “Engel in aanbidding”, cliché: M217325 – objectnummer: 71713, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71713>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

KIK (fotograaf Wildemeersch [studio]), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte)* – beeld “Engel in aanbidding” (2), cliché: M217326 – objectnummer: 71714, 1974 (<http://balat.kikirpa.be/object/71714>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

NOWÉ, HENRI (Commissariaat generaal voor de Passieve Luchtbescherming), *Kerk Sint-Michiel, Cornelius en Ghislenus (Machelen – Zulte)* – kroonluchter, cliché: B102062 – objectnummer: 71747, 1943 (<http://balat.kikirpa.be/object/71747>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

Kerk Sint-Bartholomeus (Vinkt)

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR DE PASSIEVE LUCHTBESCHERMING, *Kerk Sint-Bartholomeus (Vinkt)* – communiebank (paneel met Mariamonogram), cliché: A092869 – objectnummer: 69595, 1945 (<http://balat.kikirpa.be/object/69595>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

COMMISSARIAAT GENERAAL VOOR DE PASSIEVE LUCHTBESCHERMING, *Kerk Sint-Bartholomeus (Vinkt)* – communiebank (paneel met H. Eucharistie), cliché: A092873 – objectnummer: 69595, 1945 (<http://balat.kikirpa.be/object/69595>) (geraadpleegd op 12 september 2017).

5. WEBSITES

ALGEMEEN

08-04-1919 *Aanneming van de gemeenten* (www.wederopbouw.be/wet.php?wetID=18) (geraadpleegd op 31 januari 2018).

09-04-1919 *Dienst der Verwoeste Gewesten* (www.wederopbouw.be/wet.php?wetID=4) (geraadpleegd op 31 januari 2018).

A. JAMEES en B.A. VERMASEREN, *Inventaris van het archief van de Raad van Beroerten (1531-1576) (toegang I 218)*, pg. 13 (http://search.arch.be/ead/BE-A0510_000442_002895_FRE) (geraadpleegd op 11 november 2017).

Alexander Claeys (www.clasal.be/nl/alexander-claeys-60.htm) (geraadpleegd op 14 februari 2018).

Bedrijf (www.clasal.be/nl/bedrijf-28.htm) (geraadpleegd op 14 februari 2018).

Brochures begraafparken (www.beernem.be/nieuwsdetail/2756/brochures-begraafparken) (geraadpleegd op 16 februari 2018).

Eerste Reveil blaast Allerheiligen nieuw leven in, 02 november 2017 (www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20171101_03164005).

Huis van Alijn. Historiek van het museum (<http://www.huisvanalijn.be/info/historiek-van-het-museum>) (geraadpleegd op 15 december 2017).

Kaart van Ferraris (Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden) (http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html) (geraadpleegd op 27 januari 2017).

Kadastraal percelenplan (fiscale versie 01.01.2017) (https://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE).¹⁴⁶

Reclamefolder van de gieterij N. Porta, s.d. (www.delcampe.net).

Reveil (www.reveil.org) (geraadpleegd op 16 februari 2018).

't Zwarte Veld is eerste peter van grafmonument in Beernem (www.actuali.be/artikel/2017-06-29/%27t+Zwarte+Veld+is+eerste+peter+van+grafmonument+in+Beernem) (geraadpleegd op 16 februari 2018).

Volkskundemuseum (consciencebibliotheek.be/nl/pagina/volkskundemuseum) (geraadpleegd op 15 december 2017).

www.google.be/maps

¹⁴⁶ CadGIS versie 1.0 van de Federale Overheidsdienst Financiën.

MACHELEN-AAN-DE-LEIE en ZULTE

Armand Blondeel (http://www.blondeel3.be/New%20Site/web-content/public_html/ab_bio.html) (geraadpleegd op 5 oktober 2017).

Echtgenote Roger Raveel eerste overledene in jaren die mag rusten op beschermde begraafplaats. Oud kerkhof Machelen opnieuw in gebruik, 29 mei 2009 (<http://www.standaard.be/cnt/ht2aqk91>).

EDDY LEFEVRE, Roger Raveelmuseum in Machelen is vanaf 2018 een Vlaams museum, 21 november 2017 (http://www.nieuwsblad.be/cnt/blele_03198986).

'Gaan we naar de ontsluiting van het geheimzinnig jachtdrama van Machelen?', *Vooruit. Orgaan der Belgische Werkliedenpartij*, jg. 50, nr. 346 (donderdag 13 december 1934), pg. 4 (ftp://digital2.amsab.be/gedigitaliseerde_tijdschriften/gt0002_vooruit/vooruit_1934/vooruit_193412/vooruit_19341213/vooruit_19341213_01.pdf).

Gazette van Temsche en omliggende. Nieuws- enannoncenblad, jg. 74, nr. 28 (zondag 9 december 1934), pg. 1 (www.waaserfgoed.be/...09.../ca_object_representations_media_43854_original.pdf).

Gedenksteen voor de gevallen ontmijners 1944-1946 (Blankenberge) (www.bel-memorial.org/cities/west-vlaanderen/blankenberge/blankenberge_ontmijners.htm) (geraadpleegd op 7 februari 2018).

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, Deelrapport 1 (informatief gedeelte) en 2 (richtinggevend gedeelte), Groep Planning, 2003 (www.zulte.be/website/75-www/150-www/151-www.html) (geraadpleegd op 29 november 2017).

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, wensstructuur deelkern Machelen, Groep Planning, 2002 (www.zulte.be/website/75-www/150-www/151-www.html).

Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan, Cultuurhistorisch centrum Machelen, Studiebureau Adoplan, 2008 (www.zulte.be/website/382-www/version/default/part/AttachmentData/data/RUP%2020-bestemmingsplan.pdf) en (www.zulte.be/website/383-www/version/default/part/AttachmentData/data/RUP%2020-stedebouwkundige%20voorschriften.pdf.pdf) (geraadpleegd op 29 november 2017).

Gewestplan (www.zulte.be/website/75-www/150-www/151-www.html).

Joseph Omer Persyn (www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=32951) (met fiche dienst oorlogsgraven) (geraadpleegd op 7 februari 2018).

Machelen French military cemetery (www.cwgc.org/find-a-cemetery/cemetery/5001086/machelen-french-military-cemetery/) (geraadpleegd op 2 januari 2018).

Minister Gatz zorgt voor warme overdracht cultuursubsidies provincies, 24 november 2017 (<http://www.kunstenenerfgoed.be/nl/nieuws/minister-gatz-zorgt-voor-warme-overdracht-cultuursubsidies-provincies>).

Namenlijst In Flanders Fields Museum (www.inflandersfields.be/nl/namenlijst) (geraadpleegd op 7 februari 2018).

Nationaal Monument ter ere van de ontminers (Stavelot) (www.bel-memorial.org/cities/liege/stavelot/stavelot_mon_nat_demineurs.htm) (geraadpleegd op 7 februari 2018).

Persbericht grafmonument Roger Raveel, 1 november 2013 (www.felix-partners.be/nl/ons-bureau/nieuws/detail/persbericht-grafmonument-roger-raveel).

Roger Raveelmuseum (www.kunstenenerfgoed.be/nl/roger-raveelmuseum) (geraadpleegd op 4 oktober 2017).

Roger Raveelmuseum (www.oost-vlaanderen.be/public/cultuur_vrijetijd/cultuur/raveelmuseum/index.cfm) (geraadpleegd op 4 oktober 2017).

Selectie werken (www.felix-partners.be/nl/ons-bureau/felix-glorieux-1981-2006/selectie-werken) (geraadpleegd op 7 februari 2018).

Since 1883 te Machelen aan de Leie (www.voeders.be/nl/ontstaan-algoet) (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Sven Gatz regelt overdracht provinciale cultuur- en jeugdbevoegdheden, 28 juni 2017 (<https://faro.be/blogs/faro/sven-gatz-regelt-overdracht-provinciale-cultuur-en-jeugdbevoegdheden>).

6. FOTO'S

Foto's Anne-Mie Havermans: 15 juli 2016, 3 juli 2017, 4 juli 2017, 3 augustus 2017, 6 oktober 2017, 19 oktober 2017, 11 januari 2018, 17 januari 2018, 6 februari 2018.

Foto's architectenbureau Bressers: 4 oktober 2017, 12 oktober 2017.¹⁴⁷

Foto's BVVR: 21 september 2017.

¹⁴⁷ Foto's in databank funerair erfgoed dateren van 3 juli 2017 (A01, B01, E01 t.e.m. E03, F01, G01 t.e.m. G06, grafplaten en gedenkplaat kerkgevel); 4 juli 2017 (B02 t.e.m. B14, C01 t.e.m. C04 nr. 46); 3 augustus 2017 (C04 nr. 47 – 50, G07 t.e.m. G16, gedenkplaat ossuarium, calvarie).